

- Att byta takmaterial, fasadmateriäl, färg, ändra eller byta fönster och dörrar, skorstenar eller annat som avsevärt påverkar byggnadens exteriör.

- Att riva byggnad eller del av byggnad.

- Att fälla värdefulla träd, plantera skog eller ändra markytans höjdläge genom schaktnings- eller fyllnadsarbeten.

Råd och rekommendationer

Utöver den utökade lovplikten lämnas följande råd och rekommendationer:

* Vid en bebyggelsekomplettering är det av yttersta vikt att tillkommande bebyggelse anpassas till miljön vad gäller volym, form och färg och att den gamla bystrukturen med karaktär av radby bibehålls.

* Att bygglovsfria åtgärder, såsom Friggebodar, mindre skärmtak bör utföras med hänsyn till områdets kulturhistoriska värde.

* Vid eventuella bebyggelsekompletteringar skall frågan om alternativa va-lösningar utredas.

* De av Vägverket föreslagna vägreservaten utgår. Efter samråd mellan Vägverket och länsstyrelsens kulturmiljöenhet har det konstaterats att nödvändiga förbättringar av vägnätet kan ske utan skada på kulturmiljön.

* Vid bevarandet av odlingslandskapets naturvärden är det framför allt de ogödslade ängs- och hagmarkerna som hyser en speciellt känslig flora och fauna. Pågående markanvändning runt om kring kyrkbyn bör bestå.

En fortsatt framtida hävd av landskapet är en förutsättning för att bevara såväl det vetenskapliga som det kulturella värdet. Någon markbearbetning i form av plöjning, gödsling, skogsplantering bör ej förekomma på de ogödslade betesmarkerna.

* Statliga bidrag till åtgärder för att hålla landskapet öppet genom t ex slätter, betesdrift m m kan sökas hos länsstyrelsens naturvårdsenhet.

* Statliga bidrag till överkostnader för renovering av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse kan sökas hos länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

* Restriktivitet bör gälla vid uppsättning av skyltar och ljusanordningar.

Vetlanda 1991-02-04 Rev. 1991-12-02

Jan-Åke Johansson
Planingenjör
Plan- och Bygghkontoret

Per-Olof Ekström
Byråingenjör
Plan- och Bygghkontoret

Maria Gromer
Planeringssekreterare
Plan- och Bygghkontoret

Carl Odelberg
Kommunekolog
Miljö- och hälsoskydds-
kontoret

Karin Segerlund
Kulturchef
Kulturförvaltningen

Godkänd av BN 1992-03-11
Antagen av KF 1992-05-20
Laga kraft 1992-06-17

För ytterligare information se gärna;

- Kulturhistorisk utredning, Vetlanda kommun 1989
- Filip Carlsson, Karlstorp i gången tid - en hembygdsbok, Vetlanda 1968.
- Gräsmarksinventeringen, Länsstyrelsen 1990 (under tryckning).

Kopians likhet med
originalet bestyrkes

Marianne Svahn

VETLANDA
KOMMUN

OMRÅDESBESTÄMMELSER FÖR KARLSTORP KYRKBY

Bakgrund

I och med Plan- och bygglagens (PBL) ikraftträdande 1987-07-01 upphörde de tidigare förordnandena enligt 86 § BL (byggnadslagen) att gälla. Ett förordnande enligt 86 § BL innebar att tillstånd krävdes av länsstyrelsen för nybyggnadsåtgärder inom vissa områden som ej varit planlagda t ex för Karlstorp kyrkby. Syftet har varit att skydda området med hänsyn till bl a värdefull bebyggelse, fasta fornlämningar eller andra minnesmärken.

Områdesbestämmelserna har tagits fram i syfte att tillgodose bevarandevärdena i en av kommunens kyrkbyar, varav flera klassats som riskintressanta. Behovet av underlagsmaterial för detta ändamål har påtalats i kommunens översiktsplan, antagen av kommunfullmäktige 1990-11-21. I denna sägs bl a;

"I samband med framtagandet av en kulturhistorisk utredning har avgränsats ett stort antal kulturmiljöer och byggnader. Uppräknade områden nedan har i den kulturhistoriska utredningen föreslagits som byggnadsminnen och/eller var tidigare föreslagna säkerställda genom förordnande enligt 86 § BL och 19 § NVL. För dessa föreslås att områdesbestämmelser upprättas."

- Alseda Prästgård, objekt	- Hallsnäs, område
- Ädelfors bruksmiljö med gruvområde	- Hörjesås, område
- Karlsjö säteri, objekt	- Ramkvilla kyrkby, område
- Rödjenäs gård, objekt	- Högarör, objekt
- Karlstorps kyrkby, område	- Högarp, område
- Trishult, område	- S Solberga kyrkby, område
- Sävsebo, område	- Näsby-Hällinge, område
- Stora Ökna by, område	
- Vallby säteri och f d prästgård, område	

I den kulturhistoriska utredningen för Vetlanda kommun (oktober 1986, reviderad 1989) sägs bl a att för de ovan redovisade miljöerna/objekten föreslås skyddsåtgärder av skilda slag. Dessa riktlinjer eller områdesbestämmelser skall redovisas i en särskild plan. Riktlinjerna skall bl a utgöra underlag för byggnadsnämnden vid prövning av bygglov inom aktuella områden.

I flera av kommunens gamla kyrkbyar föreligger även ett visst "tryck" vad gäller komplettering/nybyggnation av bostadshus, varför lämpliga förtättnings/nybyggnadsområden bör ses över i samband med utarbetandet av förslag till områdesbestämmelser.

Nordvästra delen av Karlstorps kyrkby.

Karlstorp är beläget på en höjdplatå i kommunens norrligaste del. Byn är fortfarande väl sammanhållen med administrativt sockencentra karaktäristiska bebyggel

Här återfinns bl a kyrka och klockstapel från 1700-t mitt, sockenmagasin (f d kommunalhus), skolhus, präst f d affärsbyggnad, hembygdsgård, ett par minnesstena välbevarade bostadshus av varierande ålder och snitt utkant finns ett f d mejeri.

Runt byn utbreder sig ett intressant och väl hävdad landskap med stort naturvärde i en kuperad terräng. landskapet är en del av den totala miljön kring kyrk Karlstorp därför skyddas från ingrepp som kan komma förvanska miljön såväl inom byn som i dess närmaste den av länsstyrelsen (1989) genomförda inventeringen odlingsmarker i länet har odlingslandskapet kring Ka kyrkby erhållit högsta skyddsvärdesklass.

Översiktsplanen

Karlstorps kyrkby är i översiktsplanen redovisad som med kulturhistoriska värden av lokal karaktär, ett utredningsområde för vilket områdesbestämmelser före utarbetas. (Enligt PBL 5:16).

Kyrkbyn är även klassad som "samlad bebyggelse" (enl 8:4) där kulturmiljövårdens intressen föranleder sär områdesbestämmelser med en utökad lovplikt. Målsättningen att områdesbestämmelserna skall tillgodose översiktsintentioner.

Det föreslås att områdesbestämmelserna även skall omöstra delen av kyrkbyn, dvs att en avgränsning görd en avgränsning som gjorts i kommunens kulturhistoriska utredning. (Även för den östra delen gäller "samlad bebyggelse").

Områdesbestämmelser

För att tillgodose bevarande intentionerna skall vid lovsprövning särskilt beaktas att nyttillkommande bebyggelse eller förändringar av befintlig bebyggelse sker på ett ytterst varsamt sätt så att de kulturhistoriska värdena tillvara. De kulturhistoriska värdena skall även beaktas skötsel, underhåll och vid ev förändringar av allmän platsmark och vägar. Vid större förändringar skall så alltid ske med plan- och byggkontoret. Pågående markanläggning skall bestå inom planområdet.

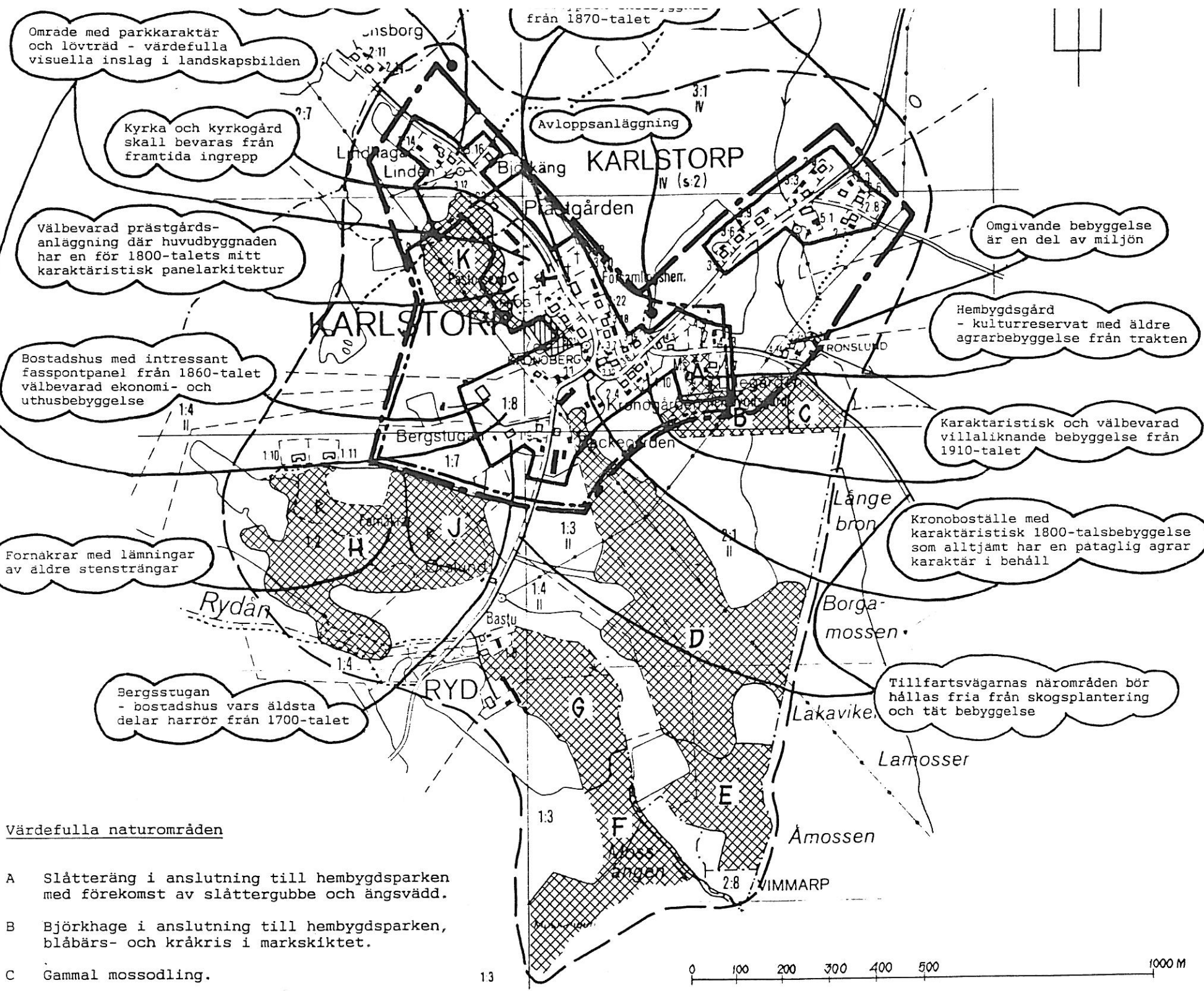
Fornlämningar i området har skydd enligt kulturminnetyvarvid också hänsyn skall tas till den omgivande fornlämningsmiljön. Även för svenska kyrkans byggnader och begravningsplatser, som tillkommit före utgången av 1950 gäller kulturminneslagen (1988:950:4). Karlstorps prästgård som är av kulturhistoriskt och miljömässigt värde beaktas särskilt enligt förvaltningen av kyrklig jord (SFS 1988:100).

Det är Egendomsnämnden som efter hörande av länsstyrelsen dra upp särskilda föreskrifter för vård och användning av kulturhistoriskt värdefull prästgård.

Utöver plan- och bygglagens generella bygglovskrav, gäller inom det avgränsande området utökad lovplikt för följande åtgärder:

- Att bygga till en- och tvåbostadshus eller att bygga garage eller andra mindre komplementbyggnader, murar och plank.

- Att uppföra, bygga till eller på annat sätt ändra ekonomibyggnader för jordbruksändamål eller därmed jämförliga näringar. (Prövning avser endast placering, yttre form och utförande).

Värdefulla naturområden

- A Slätteräng i anslutning till hembygdsparken med förekomst av slättergubbe och ängsvädd.
- B Björkhage i anslutning till hembygdsparken, blåbärs- och kråkris i markskiktet.
- C Gammal mossodling.
- D Öppna örtrika ängar av rödvenshed- och staggängstyp, ger fin utsikt mot sjön Flocken.
- E Trädklädd hagmark, björk dominerar.
- F Mossängar, gamla mossodlingar.
- G Öppna enbuskmarker med små odlingsrösen.
- H Kuperad öppen hagmark med bl a kattfot och nyckelblomster, (kulturminneslagen 2 kap.).
- J Ekhage med inslag av äldre bokar.
- K Öppen hagmark med enstaka ekar och askar som bär hamlingsspår.

- Gräns för bestämmeområde
- Gräns för intresseområde för kulturmiljövården
- Gräns för värdefullt omgivande odlings- och naturlandskap
- Gräns för samlad bebyggelse
- Värdefulla naturområden
- Föreslaget utbyggnadsområde

0 100 200 300 400 500 1000 M

SKALA 1:10000